

forslaget. § 2 bør indsættes en Begrænsning, naar der staaer, at den tilskadekomne er berettiget til Erstatning saavel for Udgifter ved Skadens Behandling som for det Næringstab, han lider som Følge af Skaden. Man behøver blot at tænke sig, at en Mand, der sidder i en Millionbedrift, kommer til Skade paa en Jærnbane; det er da klart, at det Tab, den paagældende Næring kan lide ved Chefens Fraværelse i længere Tid, kan blive overordentligt stort. Det er vel saa, at Staten kan tage sig dette med en vis Rø, men for vore private Jærnbaner vilde det kunne blive en skæbnesvanger Omstændighed, om en eller anden stor Forretningsmand, en eller anden fremmed Millionær, behagede at køre en Tur med vedkommende Bane, og et Uheld saa skulde indtræffe; det kunde medføre et Erstatningskrav, som blev ødelæggende for Banens Virksomhed. Jeg vil henstille, om det ikke var forsvarligt her at indsætte en Begrænsning, saaledes at Erstatningsbeløbet kun kunde løbe op til, lad mig f. Eks. nævne 1,000 Kr. Jeg blot henstiller det. — Der er en anden Bemærkning; jeg tror kunde gøres i Anledning af dette Forslag. Saaledes som det er affattet, kan selv den mindste Grad af Uagtsomhed drage efter sig den mest kolossale Erstatning. For mig stiller det sig saadan, at det er rimeligt, at Erstatningens Omfang kommer til at staa i et nogenlunde passende Forhold til Graden af den udviste Uagtsomhed; men efter Forslaget spørges der ikke om Uagtsomhedens Grad. Enhver Uagtsomhed, selv den allerringeste, kan medføre det mest omfattende Ansvar. — Jeg slutter hermed, idet jeg tillader mig at henstille til det kommende Udvalg at overveje de af mig fremsatte Betragtninger med Velvilje.

Harald Jensen: Jeg var lige ved at blive begejstret for vort Ministerium, da det umiddelbart efter den store Jærnbaneulykke fremkom med et Forslag om Erstatningsansvar for Statsbanerne. Det var en Ekspedithed og en Lydhørhed, som man ikke er vant til af se fra den Side. Men jeg skal villig indrømme, at da jeg fik set det Forslag, som blev forelagt i Landstinget, da forekom det mig, som om Forslaget nærmere gik ud paa at indskrænke dette Erstatningsansvar til det mindst mulige. Naar man ser, hvad der staaer i § 1 i det oprindelige Forslag, alle de Betingelser, som ere stillede op der, vil man faa Syn derfor. Der er for det første den Betingelse, at Jærnbanebestyrelsen eller nogen i dens Tjeneste maa anses for Aarsag til

Skaden, eller Skadetilføjelsen i øvrigt er retsstridig, at Driften er uden Ansvar, dersom Skaden er tilfældig eller foraarsaget af den skadelidende selv osv., en lang Række Indskrænkninger, som gøre, at det vil være en Del vanskeligt at faa den Erstatning, som vedkommende mener at have Krav paa. Lovforslaget er ganske vist blevet noget forbedret i Landstinget, idet disse Indskrænkninger ere blevne dragne en Del tilbage; men det er dog ikke saa godt endnu, som det efter min Mening burde være. Det er i øvrigt ganske ejendommeligt at se, og det er betegnende for det Forslag, Ministeriet har fremlagt, at Landstinget forbedrer det og gør det videre rækkende. Det er jo ellers det andet høje Tings Opgave at drage tilbage. Dette er betegnende for det forelagte Forslags oprindelige Snæverhed. Forslaget gaar egentlig kun ud paa at sige, at Statsbanerne have en Erstatningspligt; men som jeg ser paa Sagen, havde Statsbanerne denne Erstatningspligt i Forvejen. Ifølge den almindelige borgerlige Straffelov maa Statsbanerne have en Forpligtelse til at erstatte den Skade paa Person og Gods, som de tilføje under Transporten, og naar dette er Tilfældet, ser det ud, som om Forslaget er fremkommet for at indskrænke det Ansvar, som efter den almindelige borgerlige Straffelov efter min Mening paahviler Statsbanerne. Den ærede sidste Taler udtalte, saa vidt jeg forstod ham, at der var en Forskel imellem, enten det drejede sig om en samfundsnyttig Institution eller en ligefrem Forretning, og at en saadan samfundsnyttig Institution som Statsbanerne ikke havde eller kunde have den Erstatningspligt som en Forretning. Deri er jeg ikke enig med ham. Statsbanerne maa betragtes som en Forretning; Staten driver. Vi have foreliggende for os et Regnskab, som klart og tydelig viser, at Statsbanerne drives rent forretningsmæssigt, og at der tilstræbes et passende Overskud af denne Forretning, og saa maa Statsbanerne gaa ind under de samme Vilkaar og være det samme Ansvar underkastede som enhver anden Forretning. Som Forslaget foreligger her, efter altsaa i Landstinget at være blevet end ikke saa lidt videre rækkende, forekommer det mig endnu for snævert. Der staaer saaledes ikke i § 1, som der burde staa, at det vil være Statsbanernes Pligt at bevise, at den skadelidende ved egen Uforsigtighed, Forsæt o. s. v. har hidført Skaden, men der staaer ganske vagt: „medmindre det oplyses“. Hvem skal oplyse dette? Hvem der egentlig har Bevisbyrden, holdes svæ-